

KADIN VE AİLE SERİSİ

DR. İYAD KUNAYBI

Bu videolar, içinde Kulliyetu Neva grubunun da olduğu Türk-Arap bir proje ekibi tarafından çevrilmektedir.

"Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiç bir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz."

Dr.İyad Kunaybi Çeviri Projesi Türk Ekibiyle İletişim İçin: kulliyetuneva@gmail.com

5. BÖLÜM: KADIN VE CBT DOSYASI

(7 Ocak 2021)

- ❖ Videoyu Farklı Dil Seçenekleri ile İzlemek İçin İyad Kunaybi Youtube Kanalı Linki:
<https://www.youtube.com/watch?v=52kgWESs7UQ>
- ❖ Videoyu Sadece Türkçe Alt Yazı ile İzlemek ve İndirmek İçin:
<https://youtu.be/ReUGoiK1Me4>

Videoları metne aktaran: Sinan ÖN - 10 Nisan 2021

Bismillah. Allah'ın Rasulüne salât ve selam olsun.

Kardeşlerim, biliyorsunuz ki kadınlar hakkında bir seriye başladım. Allah'ın izniyle yakında bu seriyi tamamlayıp “İmanın Hakikatine Yolculuk” serisine geri döneceğiz. Ancak burada “Kadın Serisi”ne devam etmeden önce önemli bir mola vermeliyiz. Bu seriyi dinleyecek olan hanım kardeşin, bundan ne beklediğini bilmesi lazım. Birçok hanım kardeşin beni, zihinlerinde birçok problemle dinlediklerini ve benim bu sorunları çözmemi beklediklerini düşünüyorum.

Bir hanım kardeş şöyle diyebilir; “Babam bana zulmediyor, kocam bana saygı duymuyor, kardeşim bana eziyet ediyor, toplum beni küçük görüyor” vs. Kız kardeşlerim, sözlerimi güzelce dinleyin. Ben bu seriyi size hitap etmek için hazırladım, sizin hakkınızda konuşmak için değil. Elbette dilsel olarak; “Siz hanımlara hitap etmek için, siz hanımlar hakkında konuşmak için değil” dememiz gerekiyor. Ama hitabı kolaylaştırıp, daha akıcı ve samimi hale

getirmek için şöyle diyelim: Kadın serisi sizin hakkınızda konuşmak için değildir, sizlere hitap etmek içindir. Ben, erkeklere: “Kadınlara şöyle insaf edin, şu şekilde davranın” demek için burada değilim. Erkekler için olan konuşmalarımız da, kadınlar için olan konuşmalarla paralel devam ediyor. Mesela, “Nida, Hz. Aişe'ye Derdini Anlatıyor” bölümünde bazı kocaların hanımlarına kötü davranmasına karşılık; Peygamber aleyhisselamın Aişe annemize karşı davranışlarını anlatmıştım. Lakin bu başladığımız seri sana yönelik Müslüman, hanım kardeşim...

Ey Müslüman kadın ve Ey Müslüman genç kız...

Kardeşlerim, kadın sorununun çözülmesi gerekiyor, çünkü bu mesele karışıktır ve genel olarak İslam ümmetinin sorun karmaşıklığı ile iç içedir. Şöyle diyoruz; kadınlar İslam ümmetinin yarısıdır ve erkeğin sorunundan bağımsız olarak kadının sorunu çözülmeyecektir, hatta ümmetin ekonomik, sosyal, siyasi vb. sorunlarından bağımsız olarak da çözülmeyecektir. Dolayısıyla yetişkin erkek ve delikanlılara, hanımlar ve genç kızlara yönelik, her birimizin bir köşede düşünmeyip, ümmetin sorununu çözmek için yardımlaştığımız konuşmalar olmalıdır.

Bu seride hanım kardeşlerim, Üniversitede terapötik tedavileri dersi kapsamında eğitim verdiğimiz metod üzerinden hareket ediyorum. Bu tedavi metodunun adı Cognitive Behavioral Theraphy (CBT). İşte buradan yola çıkarak, bölüme “Kadın ve CBT Dosyası” başlığını koyduk. Cognitive Behavioral Theraphy, yani Bilişsel Davranışçı Terapi. Bu, evrensel olarak kabul gören önemli bir terapötik daldır. “Guidlines” kapsamına dâhildir. Tedavi önerileri anlamına gelir. Anksiyete, depresyon, fobi vb. yaygın birçok hastalığın tedavisinde ilk seçenektir. Bu CBT yöntemi anlayıp uygulayabilecek herkes için faydalıdır. Açıkçası CBT'nin ilkelerini öğrendiğimde ve bu alandaki (Bilişsel Davranışçı Terapi) uzmanlarla oturduğumda şahsen çok yararlandım.

Peki, bu Cognitive Behavioral Theraphy (CBT) tedavinin mantığı nedir?

Bu farmakolojik bir tedavi değildir ve mantığı şudur: İnsanın duygulara yol açan düşünceleri vardır ve bu duygular davranışı yönlendirir. Yani düşünce, duygu ve davranışlar. Biz yanlış düşünceleri düzelterek kişinin kendisi, çevresindeki insanlar ve yaratıcısına yönelik duygularını değiştiririz ki, negatif düşüncelerin yerine pozitif ve yararlı düşünceler yerleşsin. Bu da insanın rahatlamasını, çevresiyle uyum sağlamasını ve sorunlarını sağlıklı, sakin ve huzurlu bir şekilde ele almasını mümkün kılar. Subhanallah, “Bilişsel Davranışçı Terapi”nin ana hatlarına baktığımda, Kur'an ve Sünnet'teki şer-i hitabın, bu tedavinin yaptıklarını ve hatta daha fazlasını yaptığını görüyorum.

Bu tedavi yabancı doktorlar tarafından uygulanmadan önce, Seyyid Kutub (RA) tek bir cümle ile bu tedavinin mantığını özetlemiştir. Allah yolunda çok sıkıntılar çektiğine inandığımız Seyyid Kutub, “Allah'ın insanlar için açtığı rahmeti kısıbilecek yoktur.” [Kur'an, Fatır: 2] Ayet-i Kerimesi hakkında etkileyici sözler söyler. Allah aşkına, “Kur'an'ın Gölgesinde” (Fi Zilal'il Kur'an) eserini açıp Fatır suresinin tefsirine bir bakın ve bu ayet hakkındaki onun güzel sözlerini okuyun. Çok sıkıntılı bir döneminde bu ayeti okuduğunda, ayetin onu nasıl olduğu yerden çekip çıkardığını ve ruhunun yükseklerde kanat çırttığını anlatıyor ve şu harika tespiti yapıyor: “Etrafımdaki hiçbir şey değişmedi. Ama benim hissiyatımda her şey değişti!”

Buraya dikkat buyurun arkadaşlar, ne diyor: “Etrafımdaki hiçbir şey değişmedi.” Kutup, Abdünnasır döneminde hapsedilmesine ve çok zor bir durumda olmasına rağmen ne diyor? “Etrafımdaki hiçbir şey değişmedi.” Parmaklıklar aynı parmaklık, duvarlar aynı duvar, ağır muamele yine aynı ağır muamele. Ancak şöyle diyor: “Ama benim hissiyatımda her şey değişti.” Bu, CBT'nin özetidir. Gerçekte hiçbir şey değişmemiş ve insanların tavırları aynı olsa da, yanlış düşüncelerin yerini doğrular aldığı zaman senin hissiyatında her şey değişir ve bu duygularına, daha sonra davranışlarına ve çevrenle uyum sağlamana olumlu olarak yansır. Bu serinin amacı da budur kıymetli hanım kardeşlerim, son bölümde bahsettiğim gibi: Sizin kendinizle, Rabbinizle ve dininizle olan ilişkinizi ve çevrenizdekilere karşı bakış açınızı düzeltmek.

Bunu söylüyor olmamız bizim insanların kadınlara karşı tutumlarını değiştirmelerini ve erkeklere, kadınlara karşı insafli olmalarını hatırlatmayı arzu etmediğimizi mi gösterir? Tabii ki hayır, zira söylediğim gibi bu konuda yayınlarım oldu ve Allah'ın izniyle yayımlamaya da devam edeceğim. Buna ek olarak hanım kardeşim, sen değiştiğinde, özgüvenli, rahat ve sakin bir şekilde davrandığında bu, Allah'ın izniyle çevrendekilerle ilişkilerine ve onlara karşı tutumlarına da yansıtacak, dolayısıyla onların da sana karşı tutumlarına ve senin davranışlarına karşı verdikleri tepkilere de etki edecektir.

Bize Kadın Serisi'nin birinci bölümünden (Batılı Kadınların Özgürleştirilmesi) memnuniyetlerine dair mesajlar gönderen hanım kardeşler var. Biz daha işin başındayken ve konunun temelinde yer alan Batılı kadın hakkında konuşmaya başlamışken, birçok hanım kardeş Allah'ın şeriatına muhabbet beslemeye, onunla huzur ve gurur duymaya başladı. Bu daha ilk bölümün neticesi... Sonraki bölümlerde de büyük hayırlar olacak Allah'ın izniyle. Şimdi anlaştık mı hanım kardeşlerim? Sunduğum serinin amacı budur.

Fikhî ayrıntıları tartışmak için burada değilim. Evet, genel olarak kavvamlık (Erkeğin sorumluluğu ve idaresi) ve bunun hikmetinden bahsediyorum. Kadına harcama yapılması, bunun hükmü ve önemi; kadınların çalışması, gerekçeleri ve kurallarına dair konuşuyorum.

Ancak fikhî ayrıntılara yerine; erkeği ve kadınıyla tüm insanları, bütün bu hususlarda yüce Allah'ın dininin otoritesine bağlı kalmaya ve bu şeriatın güzelliğini, hikmeti ve rahmetini görerek Allah'ın kitabı ve Peygamberinin sünnetiyle hükmetmeye teşvik ediyorum.

Allah'ın izniyle bu seriden en büyük fayda ile çıkmak için (Allah seni yüceltsin hanım kardeşim) bu seriye olumlu bir gözle ve mümin bir toplum şuuruyla bakmanı umuyorum. Mümin erkekler ve kadınlar olarak şiarımız şu ayettir: “Müminlerin erkekleri de kadınları da birbirlerinin velileridir; iyiliği teşvik eder, kötülükten alıkoyarlar, namazı kılarlar, zekâtı verirler, Allah ve Rasulüne itaat ederler. İşte onları Allah, merhametiyle kuşatacaktır.” [Kur'an; Tevbe: 71] “İşte onları Allah, merhametiyle kuşatacaktır.” İşte bu nedenle hanım kardeşim sana doğru da hitap etmeye gayret ediyorum ki; konuşmalar senin hakkında değil, sana yönelik olsun. Bu sözleri dinlemeni ve dinlerken şu ayeti kerimeyi aklında bulundurmanı rica ediyorum: “Kullarımı müjdele! Onlar ki söylenenleri dinleyip de en güzeline uyarlar. İşte Allah'ın doğru yolu buldurduğu kimseler onlardır, asıl akıl, iz'an sahipleri de onlardır.” [Kur'an; Zümer: 18]

Değerli hanım kardeşim; ben senin kardeşimim. Eğer ben de bir şey görürsen beni uyar, yorumlarda bana tavsiyede bulun ve yanlış gördüğünü yaz. Ancak, Allah sana lütfetsin, lütfen “Siz var ya, siz erkekler...” üslubunu kullanmadan bunu yap. Ben bu sözlerimde, erkekleri temsil etmiyorum hanım kardeşim. Bu hususa özellikle odaklanmanızı rica ediyorum. Ben kadınlara hitap ettiğim bu konuşmalarda erkekleri temsil etmiyor, aksine mümin erkek ve kadınları temsil ettiğimi farz ediyorum. İlerde söz edeceğim sapmalar da, kadınlar ve erkeklerden eşit şekilde ortaya çıkıyor.

Konu, Kadına karşı erkek değil

Dolayısıyla konumuz kadına karşı erkek değil. Hatta sorumluluklarını yerine getiren kadın ve erkeklere karşı, kusurlu olan kadın ve erkekler de değil. Yani sıradan insanlara karşı hacılar, hocalar değil. Ben bu ayrıştırmayı tabii ki asla kabul etmiyorum. Ne hacılar hocalar, ne de İslamcılar, ne de bu tür başka adlandırmaları kabul edebilirim. Tekrar vurguluyorum ve diyorum ki, konumuz kadına karşı erkek konusu veya sorumluluklarını yerine getiren kadın ve erkeklere karşı kusurlu olan kadın ve erkekler konusu değildir. Aksine, tesettürlü olmayan ve itaat noktasında eksikleri olan birçok Müslüman kadının sözlerimi ve bu seride onlar adına konuşmamı kabul ettiklerine inanıyorum. Çünkü bu kardeşler günah üzere olsalar bile (Allah onlara hidayet etsin) günahlarını Allah'a itiraf ederler ve Allah ve Resulüne muhabbet beslerler. Yaradanın işlerindeki hikmeti, O'nun adalet ve rahmetini kabul ederler.

Takipçi beyefendi kardeşlerime de diyorum ki: Bu konuşmalar sizin, içinden hoşunuza gidene alıp da kadınları suçlamanız için değil, eşler, ey babalar ve erkek kardeşler! Allah için böyle yapmayın! Bu konuşmalar ve bu seri, sizin seçmeci davranarak lehinize olanı elde edip, aleyhinize olanı ihmal etmeniz için değil. Şahsen ben, bazı Müslüman kadınların hataya düşmelerinin sebebini çoğunlukla, birçok erkeğin görevlerini ihmal etmelerinin bir sonucu olduğuna inanıyorum. Ne zaman ki erkekler erkekliğinden vazgeçtiler, kadınlarda kadınlıklarından vazgeçmiş oldular! Ne zaman ki erkekler dine yardım etme konusunda ihmalkâr davrandılar, işte o zaman şeriatin düzenlediği hakları, görevleri ve belirlediği sınırları yıkan davetlere yol açıldı. Ne zaman ki erkekler ihmalkâr davrandılar; o zaman kadını, erkeğin ona karşı sorumluluğunu reddetmeye ve erkeğe rakip gibi davranmaya teşvik eden çağrılar için yol açılmış oldu. Yoksa kadın, eğer erkeğin kendisini savunma; ümmetine, dinine ve davasına yardım etmek için adeta aslan kesildiğini görmüş olsaydı, eğer kadın bunu erkekte görseydi, yıkıcı propagandaları dikkate almaz, ayağının altında ezerdi. Sen Müslüman kardeşim, eğer sen üzerine düşeni yapsaydın, kendin hakkında Allah'tan korksaydın şeytanın girişleri daralacak, kadının üzerine düşeni yerine getirmesi daha kolay olacaktı.

Hakkında konuşacağımız kavvamlık kavramının gerektirdiklerinden ve sonuçlarından birisi olarak; ne zaman hitap edecek olsam, önce erkeğe hitap ederim: Sorumluluğunu yüklen, önce sen düzel, sen daha küçük olan kabı dolduracak büyük kapsın. Şunu hatırla: çıkarma erkek! Eğer kadına karşı davranışlarında şeriatı seçmeci bir şekilde kendi menfaatine kullanırsan, kadının fitnesinin, dininden yüz çevirmesinin ve şer davetçilerine kulak vermesinin sebebi sensindir. Dikkatli ol! Dine seçmeci bir şekilde yaklaşıyorsan dikkatli ol. Hoşuna gidene al ve kadına karşı yerine getirmen gerekeni ihmal edersen, kadının fitneye düşmesinin sebebi sen olursun ve “Sonra sapaşağlam basmışken ayağınız kayar ve insanları Allah yolundan saptırmanın acı meyvesini tadarsınız, ayrıca ağır bir azapla da cezalandırılırsınız.” [Kur'an; Nahl: 94] Ayet-i kerimesi senin için de geçerli olur. Allah'tan, bizi ve sizi bundan muhafaza etmesini diliyorum.

Zulmetmeyiniz

Bu seride erkeklere zulmetmemelerini hatırlatıyoruz, kadınlara da tepkilerinin başka bir zulüm olmamasını hatırlatıyoruz. İşte odak noktamız, kadında odaklandığımız husus budur. Bunun yanı sıra eğer her iki taraf da, Allah'ın emirlerini terk etmeyi, diğer tarafın üzerine düşeni yapmamasıyla gerekçelendirirse, “Kendi üzerine düşeni yapmadığı halde neden benden üzerime düşeni yapmamı istiyor?” derse ve bu mantıkla devam edersek sapmalar giderek ar-

tacaktır. Tarafların davranışları, diğer tarafın davranışlarına tepkiler şeklinde olacak, dinin otoritesi kaybolacak ve hiçbir şekilde çözüme ulaşamayacağız. Ancak vahiy dengeli ve paralel bir söylemle geldi. Dengeli; yani kadın ve erkeği kapsayan bir söylem...

Allah Teâlâ kadınlara dair bazı hükümleri zikrettikten sonra buyurdu ki: “Ey müminler! Hepiniz Allah'a tevbe edin, umulur ki kurtuluşa erersiniz! [Kur'an; Nur: 31] Kadınıyla erkeğiyle ey müminler! Hepiniz Allah'a tevbe edin, umulur ki kurtuluşa erersiniz! Bu giriş konuşması oldukça gerekliydi. Eminim ki, gelecek bölümlerde kadınları bazen meselelere yönlendirdiğimde bazıları: “Bizimle konuşup, vaaz vermeye mi geldin? Git bunu yapan ve hata eden erkeklerle konuş...” diyecek. Bu videoyu izleyen kardeşlerim, sizden bunu diyenlere şu şekilde dönüş yapmanızı rica ediyorum: “Arkadaşlar, hanım kardeşlerim! İyad, daha önce bu meseleye dikkat çekmiş ve size bu videoyla cevap vermişti.” Bu videoyu onlarla paylaşın. Allah sizlerden razı olsun. Bu konuşmayı saklayın ve yolun yarısında gelip: “Siz var ya siz...” diyen kardeşlere bununla cevap verin. “Siz” dediğiniz kim Allah aşkına? Biz kardeşiz... “Müminler ancak kardeşirler.” [Kur'an; Hucurat: 10]

Sizi Suçlemiyorum

Kıymetli hanım kardeşim, bu serinin bazı bölümlerinde ilginç ve şaşırtıcı hususlar göreceksin ve “Sen bizi suçluyor musun?” diyeceksin. Sizi suçlamıyorum. “Sen bizi yargılıyorsun.” diyeceksin. Sizi yargılamıyorum. Ben bu söylediğimi erkeklere, insanlara ya da dinin emirlerini yerine getiren kadınlara gelin, şöyle şöyle yapan kadına bakın demeyeceğim. Hayır, hayır asla! Sözlerimiz sana hitap etmek içindir, hakkında konuşmak için değil. Ben kimseyi, sizi yargılasın ve eleştirsin diye teşvik ediyor değilim. Sizi gözetlesin ve yaptıklarınızdan hesaba çeksın diye de değil. Ben size yalnızca hatırlatıyorum. Ben bu serinin, birçok hanım kardeşi, hatta genellikle şer-i söylemleri kabul etmeye uzak olan hanımları bile değiştireceğine dair iyimser ve pozitif düşüncelerle doluyum. Bu yüzden sakince konuşuyorum ve bu seriyi sunmaktan ötürü de mutluyum. Çünkü Allah'ın izniyle gönlüm rahat ve inanıyorum ki Rahman olan Rabbim'in dilemesiyle semeresini verecektir. Size söylemek istediklerim bunlardı ve bir kez daha diyorum ki biz kardeşiz. Allah'ın bizden ve sizden iyi amelleri kabul etmesini diliyorum. Herhangi bir hatamız olduysa bağışlayın. Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.